

บรรณานุกรม

1. เอกสารขั้นต้น

1.1 หนังสือ

รวงทอง (เริ่ม) จันทพิมพะ. จำเลยลับ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม, 2512.

_____. รวมบทประพันธ์ของนักเขียนสุภาพสตรีผู้ยิ่งใหญ่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์-
สยาม, 2512.

_____. เรื่องสั้น เกียรติยศของนักเขียนสตรีผู้ยิ่งใหญ่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม,
2513.

1.2 วารสาร

รวงทอง (เริ่ม) จันทพิมพะ. "ก. ข. ความรัก." เพลินจิตต์ 7 (15 เมษายน 2506) :
4-7, 80-85.

_____. "กรณีนายผู้หญิง." สยามสมัย 10 (17 กันยายน 2499) : 30-31, 34-35,
42-43.

_____. "กลองถูระฆัง." แสนสุข 1 (14 ตุลาคม 2492) : 5, 14, 20, 35, 42.

_____. "กลีบผลา." โบว์แดง 3 (11 กุมภาพันธ์ 2491) : 6-7, 30.

_____. "กัลยาณโศภ." พิมพ์ไทย 1 (มีนาคม 2492) : 19, 22, 26, 28.

_____. "ขมุเมืองเลน." โบว์แดง 1 (มกราคม 2490) : 6-7, 22-25, 32.

_____. "เขาคินยังอยู่." พิมพ์ไทย 3 (ธันวาคม 2493) : 20-21, 23.

_____. "ความผันผวนฤดูหนาว." พิมพ์ไทย 3 (ธันวาคม 2494) : 32-33, 67-68.

รวงทอง (เริ่ม) จันทิมพะ. "คอยด้วย." สยามสมัย 6 (8 ธันวาคม 2495)

: 26-28, 30-31.

- _____ . "คืนของฉัน." ไพบูแดน 1 (16 สิงหาคม 2489): 4-8, 21-22.
- _____ . "งงเงา." ไพบูแดน 4 (6 กุมภาพันธ์ 2492): 6.
- _____ . "จำได้ดังนี้." เริงรมย์ 3 (พฤศจิกายน 2492): 11-12, 31-33.
- _____ . "เจ้าหัวใจ." พิมพ์ไทย 3 (สิงหาคม 2494): 24, 25, 53-55.
- _____ . "แจ้งความของพระเจ้า ท่าน." เริงรมย์ 2 (กันยายน 2492): 14-15, 29-33.
- _____ . "ชื่อพุทธชาด." รุ่งอรุณ 1 (7 ธันวาคม 2489): 10-11, 17, 19, 22-28.
- _____ . "ชั่วชีวิตนี้." เพลินจิตต์ 8 (3 ธันวาคม 2496): 11-13, 57-60.
- _____ . "ชั่วนี้และชั่วหน้า." สถาปนุรุษฉบับกระเป๋ (1 มกราคม 2492): 3-34.
- _____ . "ชอยสวนมะพร้าว." สยามสมัย 3 (1 สิงหาคม 2492): 9-11, 29-30.
- _____ . "เดือนเย็น." แถบทอง 1 (15 มกราคม 2492): 4-6, 34-37.
- _____ . "โดยพระราชเสาวนีย์." แถบทอง 1 (ตุลาคม 2491): 6-7, 14-15, 20-25.
- _____ . "ดรามเท่าเธอสลาย." สยามสมัย 3 (24 ตุลาคม 2492): 18-20, 28-32;
(31 ตุลาคม 2492) 14-16, 24, 31 (7 พฤศจิกายน 2492): 18-20, 30-31.
- _____ . "ถนนเจ็อกน้อย." สยามสมัย 10 (22 พฤษภาคม 2499): 10-11, 63-64,

รวงทอง (เริ่ม) จันทพิมพ์. "ธิดา ดร.โชติ." สยามสมัย 11 (20 พฤษภาคม 2500):

12-15.

- _____ . "เธอที่รัก." เพลินจิตต์ 6 (15 พฤศจิกายน 2495): 20-31 4-7, 81-83.
- _____ . "น่าน้ำนม." สยามสมัย 7 (9 มีนาคม 2497): 32-34, 45-46.
- _____ . "บทจบจากห้องแถว." สยามสมัย 6 (9 กันยายน 2496): 8-9, 44-46.
- _____ . "ปางเปรด." ประชามิตร-สุภาพบุรุษ 1 (26 กรกฎาคม 2485): 1-8.
- _____ . "ผู้ชายคนเดียว." พิมพ์ไทย 3 (มกราคม 2494): 30-31, 43, 41.
- _____ . "ผู้เป็นอิสระ." พิมพ์ไทย 1 (ธันวาคม 2492): 16-17, 54-58.
- _____ . "ผู้หญิงคนนั้นร้องไห้." ประชามิตร (7 ธันวาคม 2490): 9, 26.
- _____ . "หญิงนี้ยังนาน." โบว์แดง 2 (11 ธันวาคม 2490): 6-7, 23-25.
- _____ . "รวงทองเถาที่รื้อบ้าน." โบว์แดง 3 (27 กุมภาพันธ์ 2492): 10-11, 26-27.
- _____ . "พิณทิพย์ทำไฟ." โบว์แดง 2 (1 มกราคม 2491): 4-5, 19-22.
- _____ . "แฟล." ประชามิตร (28 เมษายน 2489)
- _____ . "มดที่ตองถอน." สยามสมัย 6 (13 ตุลาคม 2495): 26-28, 31-32.
- _____ . "ม้าควม." เคลิเมลวันจันทร์ 4 (14 กันยายน 2496): 12-13, 16, 48-50
- _____ . "เมื่อฝนตก." แสนสุข 2 (2 สิงหาคม 2496): 10-13, 51-53.

รวงทอง (เริ่ม) จันทพิมพ์. "ยอดปรารถนา." พิมพ์ไทย 3 (มิถุนายน 2494):

32-34, 38-45.

- _____ . "รุ่งรองแลเห็น." สยามสมัย 8 (29 มีนาคม 2498): 32-34, 38-45.
- _____ . "ราคาคำคิด." ใบไม้แดง 3 (21 มีนาคม 2491): 6-9, 20-21.
- _____ . "ฤดูร้อนเรียกหา." พิมพ์ไทย 1 (กุมภาพันธ์ 2492): 19, 22, 32-33.
- _____ . "วันแสนสุข." แสนสุข 3 (13 กันยายน 2496): 10-12, 30, 55-59.
- _____ . "วัลลภกรเกิดใหม่." ใบไม้แดง 4 (10 เมษายน 2492): 8-9, 22-23.
- _____ . "ไวน์สวรรค์." สยามสมัย 6 (4 กรกฎาคม 2496): 32-37.
- _____ . "สนามใน." รุ่งอรุณ 1 (11 มกราคม 2490): 12-19, 21-23.
- _____ . "สวรรค์คอดได้." พิมพ์ไทย 3 (กันยายน 2493): 54-61.
- _____ . "สวรรค์ในความใจ." สยามสมัย 9 (30 มกราคม 2499): 38-47.
- _____ . "สวรรค์หาย." ใบไม้แดง 2 (1 ตุลาคม 2490): 54-61,
- _____ . "เสียงกระซิบ." เคลิเมลวันจันทร์ 3 (14 เมษายน 2492): 14-15, 46.
- _____ . "เสียงไม้กระซิบ." เพลินจิตต์ 7 (15 มกราคม 2496): 4-7, 82-85
- _____ . "เสียเสียใจ." ใบไม้แดง 2 (เมษายน 2490): 6-7, 19-23.
- _____ . "หญิงชั่วคือฉัน" สยามสมัย 3 (24 มิถุนายน 2492): 12-15, 26-27.

รวงทอง (เริ่ม) จันทพิมพ์. "หญิงน้อยนำสมัย." กุลสตรี 1 (เมษายน 2496):

13-14, 43-45, 52-55.

_____. "หญิงโสดสารภาพ." แสนสุข (23 พฤศจิกายน 2496): 8-9, 22, 50-53,

56-57.

_____. "หนูแคล้วข้ามโขง." เกียรติศักดิ์ 1 (กรกฎาคม 2496): 8-9, 42-44.

_____. "หมอกเหม็นค้." พิมพ์ไทย 3 (ตุลาคม 2494): 57-66.

_____. "หลังภาพแผ่นนั้น." โบว์แดง 4 (22 พฤษภาคม 2492): 6-7, 18-21.

_____. "หลับเถิดที่รัก." พิมพ์ไทย 3 (เมษายน 2494): 23-29, 40-41.

_____. "หลุมสาหร่าย." รุ่งอรุณ 1 (9 มิถุนายน 2489): 10-21.

_____. "หัวใจจุดเพลิง." พิมพ์ไทย 1 (กรกฎาคม 2492): 4-6, 56-58.

_____. "หัวใจเจ็ดดวง." โบว์แดง 2 (11 พฤศจิกายน 2490): 14-15.

_____. "ทาดหาย." เคลิเมลวันจันทร์ 3 (7 กรกฎาคม 2495): 14-16, 42.

_____. "อย่าร้อง... ลูกเอ๋ย!" พิมพ์ไทย 2 (สิงหาคม 2493): 10-11, 54.

_____. "อีกวันหนึ่ง." พิมพ์ไทย 3 (พฤศจิกายน 2494): 32-34.

2. เอกสารชั้นที่สอง

ภาษาไทย

2.1 หนังสือ

กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

เจตนา นาควิษระ. ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521.

_____ . ทางไปสู่วัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2524.

เจือ สตะเวทิน. ศิลปะการประพันธ์. พระนคร: อักษรเจริญทัศน์, 2510.

ตรีศิลป์ บุญขจร. นวนิยายกับสังคมไทย (2475-2500). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2523.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. "หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย." ใน วรรณไวทยาการ : วรรณคดี, หน้า 55-156. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2517.

_____ . วิเคราะห์สวรรณคดีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

_____ . แก่นวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อ่านไทย, 2529.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 3 พระนคร: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, 2504.

วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ศิลปากร กรม. ประวัตินักเขียนไทย. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2520,

สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย. นักเขียนเรื่องสั้นดีเด่นวาระครบรอบ 100 ปี

เรื่องสั้นไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2528.

สุดารัตน์ เสรีวัฒน์. วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทยตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ. 2475.

เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู, 2522.

สุธา ศาสตร์. วรรณคดีเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สุวรรณ เกรียงไกรเพ็ชร. พระอภัยมณี: การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิจารณ์. พระนคร:

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2518.

2.2 บทความในหนังสือและวารสาร

กมลลาภ สายประดิษฐ์. "จากศรีบูรพาถึง ร.จันทิมพะ." ใน เรื่องของเขาและศรี-

บูรพากับบทประพันธ์ในวรรณพิภพ, หน้า 163-176. กรุงเทพมหานคร: สำนัก

พิมพ์ดอกหญ้า, 2529.

ใจสันต์ (นามแฝง). "ร.จันทิมพะ ยังไม่ตาย." พิมพ์ไทย (กรกฎาคม 2497): 4, 57-58.

ถวัลย์วาร วรดิลก. "นักประพันธ์สตรี ร.จันทิมพะ." สตรีสาร 4 (เมษายน 2494):

23-25, 55-60.

"ผู้แต่งชื่อนี้และชื่อนี้" สุภาพบุรุษฉบับกระเป๋ (1 มกราคม 2491): 6-9.

เพชรชมพู (นามแฝง). "ทำเนียบนักเขียนไทย." ฟ้าเมืองไทย 1 (21 สิงหาคม 2512)

ยศ วัชรเสถียร. "ในทศวรรษประพันธ์ไทย." สยามสมัย 14 (2 มกราคม 2504):
22-23.

สันต์ เทวรักษ์ (นามแฝง). "จากสันต์เทวรักษ์ ถึง ร.จันทิมพะ." ใน รวมบท
ประพันธ์ของนักเขียนสตรีผู้ยิ่งใหญ่, หน้าพิเศษ. เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์สยาม, 2512.

ไอพาร (นามแฝง). "หนังสือ" สยามสมัย 4 (8 ตุลาคม 2493): 25

2.3 วิทยานิพนธ์

นาธิกา มงคลคำณวเขตต์. "เรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ.2475-
2488." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

บุญศิริ ภิญโญนันท์. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายของ ก.สุรางคนางค์." วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย, 2527.

ปิยลักษณ์ เสียงก้อง. "การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายของศรีรัตน์ สถาปนวัฒน์."
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ภาษาอังกฤษ

Foster, E.M. Aspects of Novel. 17th ed. A Penguin International
Edition, 1982.

Kenny, William, How to Analyze Fiction. New York : Monarch
Press, 1966.

ภาคผนวก ก.

ชีวประวัติของ ร.จันทิมพะ

ร.จันทิมพะ เป็นนามปากกาของ รวงทอง หรือ เริ่ม จันทิมพะ เริ่ม เป็นชื่อที่ผู้ให้กำเนิด ตั้งให้ ร.จันทิมพะได้เปลี่ยนชื่อจาก เริ่ม มาเป็น รวงทอง อันเป็นนามปากกาที่เธอใช้แต่งบทกวี ตั้งแต่ครั้ง เป็นนักเรียน เพื่อขออนุญาตผ่าน เข้าจังหวัดพิบูลสงคราม ไปสู่นครวัดในสมัยรัชสมัย

ร.จันทิมพะ เป็นบุตรหญิงคนกลาง ในจำนวนบุตรหญิงสามคนของอำมาตย์โทพระประจำ คดี (บัวรส จันทิมพะ) อดีตข้าหลวงตรวจการกับนางประจำคดี (ตุ้มทอง จันทิมพะ) เกิดเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2452 ที่จังหวัดขอนแก่น ณ บ้านพักอัยการจังหวัด เธอใช้ชีวิตอยู่ที่ขอนแก่น เพียง 2 ปี ต่อจากนั้นก็ย้ายตามบิดาไปทั่วภาคอีสานตลอดเวลา 5 ปี เมื่อเธออายุ 7 ปี จึงมาพัก อยู่กับญาติผู้ใหญ่ที่บ้านสวนธนบุรี เพื่อเรียนหนังสือ ระหว่างช่วงนี้ได้เดินทางไปเยี่ยมบิดามารดาที่ ต่างจังหวัดเป็นครั้งคราว ต่อมาเมื่ออายุได้ 14 ปี จึงย้ายจากบ้านสวนธนบุรีมาอยู่บ้านที่ประตูน้ำ สระปทุม ตำบลหมักกะสัน และใช้ชีวิตอยู่ที่นั่นจนถึงแก่กรรม

การศึกษาของ ร.จันทิมพะ เริ่มต้นที่โรงเรียนราชินี ใน พ.ศ.2460 จนสามารถอ่านออก เขียนได้ คือ สอบขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก็ต้องลาออกมาพักผ่อนอยู่ที่บ้านสวนธนบุรี ราว 3 ปี เนื่องจากร่างกายไม่แข็งแรง ต่อจากนั้นได้เข้าเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จนจบชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 8 ใน พ.ศ.2471 เมื่อสำเร็จชั้นมัธยมแล้ว ร.จันทิมพะ ได้ปฏิเสธความประสงค์ของ ผู้ใหญ่ที่จะให้เข้าศึกษาต่อในแผนกแพทยศาสตร์หรือกฎหมาย และหันเหชีวิตไปสู่ความปรารถนาของเธอคือมาสู่ชีวิตนักประพันธ์

ร.จันทิมพะ ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เด็ก จากมารดาของเธอ เธอได้ฟัง นิทาน ตลอดจนบทกลอนจากวรรณคดี เช่น เรื่องพระอภัยมณี อิเหนา จนเมื่อเธออ่านออกเขียนได้ เธอก็เริ่มอ่านหนังสือ และศึกษาวรรณคดีไทยเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง ร.จันทิมพะ เริ่มงานขีดเขียน ครั้งแรกในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยด้วย เรื่องแปลและบทกลอน นอกจากนั้น ก็เขียนบทประพันธ์เล็ก ๆ น้อย ๆ และได้เริ่มงานเขียนอย่างจริงจังเมื่อกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 โดยมีหน้าที่จัดทำหนังสือของโรงเรียน จนกระทั่ง เมื่ออยู่มัธยมศึกษาปีที่ 8 การเรียนของเธอก็ตกต่ำลง

เมื่อความสนใจทั้งหมดของเธอมาอยู่กับการทำหนังสือ แต่ในปลายปีนั้น เธอก็สอบผ่านมัธยมปีที่ 8 มาได้ แม่เพื่อน ๆ และครูพากันคิดว่าเธอต้องสอบตกอย่างแน่นอน

ครูสอนภาษาไทยที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาภาษาไทยให้เธอระหว่างชั้นมัธยมปีที่ 4-8 คือ หลวงสำเร็จวรรณกิจ ซึ่งต่อมาได้เป็นอธิบดีกรมสามัญ ร.จันทิมพะ ทำคะแนนเป็นเยี่ยมในวิชาภาษาไทยนี้

เมื่อศึกษาสำเร็จชั้นมัธยมบริบูรณ์แล้ว ร.จันทิมพะได้เป็นครูสอนภาษาไทยและอังกฤษ ประจำชั้นมัธยมปีที่ 7 และ 8 ที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และได้เป็นผู้จัดทำหนังสือ "วัฒนาวิทยา" เฉพาะแผนกวินิพนธ์และบันเทิงอยู่ 3 ปี (พ.ศ.2471- 2473) ในปี พ.ศ.2474 ร.จันทิมพะ ได้ลาออกจากโรงเรียน แต่ยังคงได้รับการติดต่อขอให้เขียนบทกวี นวนิยายและแปลเรื่องราวลงในหนังสือวัฒนาวิทยาเป็นประจำ และ ร.จันทิมพะ เป็นนักเขียนคนเดียวที่ทางโรงเรียนยอมให้เขียนเรื่องรักลงในหนังสือของโรงเรียน

ร.จันทิมพะก้าวสู่วงการประพันธ์เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2484 เธอเข้าทำงานในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชามิตรในอัตราเงินเดือนขั้นแรก 40 บาท โดยเข้าไปแทน อิศรา อมันตกุล หัวหน้าแผนกบันเทิงซึ่งลาออกไป ร.จันทิมพะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของแผนกบันเทิง นอกจากนี้ยังแปลสารคดีลงเป็นประจำ ทั้ง ๆ ที่ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) และ แม่อนงค์ (มาลัย ชูพินิจ) ขอให้เธอเขียนนวนิยาย แต่เธอไม่ยินยอมเพราะไม่เชื่อในความสามารถของตนเอง จนกระทั่งแม่อนงค์ได้อ่านนวนิยายเรื่อง อวสานสวนกุหลาบ ซึ่งเป็นนวนิยายเรื่องแรก เคยตีพิมพ์ในหนังสือวัฒนาวิทยา พ.ศ.2471 ก็ทึ่งในความสามารถในการประพันธ์นวนิยายของเธอที่ไม่มีผู้ใดได้ทราบมาก่อน จึงขอร้องให้เธอมอบ อวสานสวนกุหลาบ ให้ตีพิมพ์เป็นครั้งที่ 2 ในหนังสือพิมพ์ประชามิตร รายวัน พ.ศ.2484 หลังจากนั้น เธอได้เขียนเรื่องสั้นลงในประชามิตร ชื่อเสียงของเธอเริ่มเป็นที่รู้จักในฐานะนักประพันธ์สตรีฝีมือดีเทียบเท่ากับนักประพันธ์สตรีเด่น ๆ ในเวลานั้น เช่น น.ประกาสถิต ก.สุรางคนางค์ ถนอม มหาเปารยะ เป็นต้น นามปากกา ร.จันทิมพะ ที่แม่อนงค์ตั้งให้เวลานั้น เธอไม่สนใจ เพราะรักนามปากกา รวงทอง ที่เธอเคยใช้มากกว่า แต่เมื่อบทประพันธ์ของเธอเริ่มแพร่หลายในนาม ร.จันทิมพะ เธอจึงใช้นามปากกานี้เขียนนวนิยายและเรื่องสั้นต่อมา

นวนิยายเรื่องต่อมาที่ได้รับการพิมพ์ติดต่อกันในประชามิตรรายสัปดาห์ ใน พ.ศ.

2485 คือ เรื่อง เตือนดวงใหม่ เป็นบทประพันธ์ที่เธอรักมากและได้แรงบันดาลใจจากความรู้สึกละก่องแพทย์และพยาบาลที่ดูแลเธอในระหว่างที่เธอป่วยหนักอยู่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ด้วยโรคไทฟอยด์ และโรคหัวใจเป็นเวลาถึง 2 เดือน แทนที่เธอควรจะได้รับ ความดูแลจากผู้ใกล้ชิดดังที่เธอหวังไว้

จนกระทั่งเกิดสงครามมหาเอเซียบูรพา ร.จันทิมพะ จึงขอลาหยุดงาน เพื่ออพยพหลบภัยสงครามไปอยู่กว๊านพะเยา จังหวัดเชียงราย เพราะพี่ชายเป็นนายอำเภออยู่ที่นั่น เธอพักอยู่ที่นั่นเป็นเวลา 3 ปี จนประมาณ ปี พ.ศ.2487 เธอจึงกลับมาทำงานที่สำนักพิมพ์ประชามิตรอีกครั้งด้วยอัตราเงินเดือน 300 บาท จนกระทั่งถึงขึ้น 450 บาท เป็นขั้นสุดท้ายเมื่อประชามิตรได้ยกเลิกกิจการใน พ.ศ.2491 หลังจากนั้น ร.จันทิมพะ ก็เริ่มชีวิตนักเขียนอิสระ ไม่มีข้อผูกมัดกับสำนักพิมพ์ใด ๆ มีรายได้ประมาณเดือนละพันบาทเศษ และบทประพันธ์ส่วนมากส่งให้หนังสือพิมพ์ของไทย พาดิษยการทั้งเรื่องสั้นและนวนิยาย

ร.จันทิมพะ ชอบใช้ชีวิตอย่างสงบเงียบในบ้าน เวลาทำงานของนักเขียนผู้นี้มักจะเป็นเวลากลางวัน และใช้เวลาที่เหลือในการทำงานบ้านและปลูกไม้ดอกไม้ผลภายในบ้าน บางครั้งเธอเพลิดเพลินกับงานบ้านจนลืมงานอาชีพก็เคยมี นอกจากนั้นเธอยังต้องดูแลเด็กในความปกครอง ซึ่งล้วนแต่เป็นหลาน ๆ มีตั้งแต่นี้สิต นักเรียนสามัญ และเด็กนักเรียนอนุบาล รวมได้ประมาณแปดคน

นักเขียนที่ ร.จันทิมพะชื่นชอบมากคือ อุษณา เพลิงธรรม ส่วนร้อยกรองนั้นเธอชอบลีลาการเขียนของสุนทรภู่ ชิต บุรทัต นายผี และทวีปวร

ร.จันทิมพะ เคยกล่าวความในใจว่า เธอไม่เคยคิดจะเป็นนักประพันธ์มาก่อนเลย แม้เธอจะพึงใจอยู่กับวรรณคดีและวรรณกรรมต่าง ๆ เพราะยังรู้สึกและถือว่าตนเอง "เป็นผู้เยาว์ในการเขียนอยู่เสมอ"¹ แต่ชีวิตเธอหันเหเข้าสู่วงการประพันธ์ทั้ง ๆ ที่ในสมัยเด็กเธอไม่ฝันว่าจะเป็น

¹ ถวัลย์วาร วรดิลก, "นักประพันธ์สตรี," สตรีสาร 4 (เมษายน 2494) : 57-58.

นักละคร เพราะชอบดูละครร่ำมาก นอกจากนั้นเธอยังเคยเรียนไวโอลิน เรียนโน้ตสากล และเคยเล่นซอู้ในวงดนตรีไทย ครั้งเป็นนักเรียน แต่หลังจากนั้น เธอก็มิได้เล่นเครื่องดนตรีชนิดใด ๆ อีกเลย

เมื่อครั้งที่ ร.จันทิมพะ มีชีวิตอยู่นั้น บทสัมภาษณ์ที่ตีพิมพ์ในสตรีสาร ได้แสดงทัศนคติต่อชีวิตของ ร.จันทิมพะ ไว้ดังนี้

ร.จันทิมพะ มีทัศนคติต่อชีวิตว่า ชีวิตสมรสเป็นชีวิตที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุดของมนุษย์ พิสูจน์ได้โดยพุทธปรัชญาที่ว่า คนเราเกิดมาโดยและด้วยธรรมชาติ เพราะธรรมชาติต้องการความสมบูรณ์ให้แก่มนุษย์ เมื่อสมรสแล้ว จึงได้สร้างเพศคู่มาเป็นมนุษยชาติ มิฉะนั้นคงไม่สร้างโดยไร้เหตุผล แม้โดยทางวิทยาศาสตร์ก็เช่นกัน ร.จันทิมพะ มีความเห็นว่าสตรีมีอาชีพนอกบ้านเมื่อสมรสแล้ว แต่แม่บ้านก็มีส่วนช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้ครอบครัวได้ โดยไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน แม้เธอจะครองตัวเป็นโสด เธอก็ยังเชื่อเสมอว่าความรักและการแต่งงาน เป็นสิ่งสูงสุดของชีวิต เธอไม่เคยสิ้นศรัทธาต่อชีวิตสมรส ยังสนับสนุน ชื่นชม และเป็นสุขด้วยกับผู้ที่ครองเรือนเสมอ ในฐานะของผู้ที่ครองตนเป็นโสด และล่วง ไขว่คว้ากลางคน ซึ่งจะมีสายตาที่เป็นธรรม เปรียบเทียบชีวิตโสดและชีวิตสมรสได้อย่างเที่ยงธรรม อย่างไรก็ตาม เธอก็พอใจกับชีวิตโสดของเธอในแง่ที่ทำให้เธอเป็นอิสระ²

นอกจากเรื่องของชีวิตที่สมบูรณ์คือชีวิตสมรส ร.จันทิมพะ ยังแสดงทัศนคติต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ไว้ในบทสัมภาษณ์นั้นว่า

ร.จันทิมพะ ยึดมั่นในพุทธปรัชญา เธอเชื่อเสมอว่าชีวิตมนุษย์ขึ้นอยู่กับกรรม ไม่ว่าจะกรรมในชาตินี้หรือชาติปางก่อนก็ตาม การถึงนิพพานจึงจะดับการเวียนว่ายตายเกิดได้ เธอมองโลกในแง่ดีเสมอ และ เห็นว่าความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันและความ เข้าใจดีต่อกัน เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งสังคมทุกแห่งในปัจจุบัน ได้ขาดไป โลกจึงได้ปั่นป่วนเช่นนี้³

² เรื่องเดียวกัน, หน้าเดิม.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

ร.จันทิมพะ ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจ เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2497⁴ เมื่ออายุ 45 ปี ผลงานเขียนในช่วงชีวิตอันสั้นของเขามีทั้งเรื่องสั้น นวนิยาย และบทกวี ยังคงอยู่พร้อมกับ ลีลาการเขียนที่อ่อนหวาน และละเมียดละไม ส่งอิทธิพลมาถึงนักเขียนสตรีรุ่นหลัง เช่น ทมยันตี ก็ยอมรับว่าคนที่ให้สำนวนคมคายไพเราะกับเธอคือ ร.จันทิมพะ⁵ และเรื่องทางสุดท้าย เรื่องสั้น เรื่องหนึ่งของ ร.จันทิมพะ ทำให้เธอได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในสิบห้าของนักเขียนเรื่องสั้น ยอดเยี่ยมของไทย จากคณะกรรมการของสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ในวาระครบรอบ 100 ปี เรื่องสั้นไทย ใน พ.ศ.2528 หลังมรณกรรมของเธอ 31 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ใจสันต์ (นามแฝง) "ร.จันทิมพะยังไม่ตาย" พิมพ์ไทย (กรกฎาคม 2497) : 1.

⁵วิมล คิริโพบูลย์, สัมภาษณ์ "รายการเกร็ดชีวิตคนดัง", 16 มีนาคม 2530.

ภาคผนวก ข.

ผลงานประพันธ์ของ ร.จันทิมพะ

ผลงานประพันธ์ของ ร.จันทิมพะ ที่ใช้นามปากกา ร.จันทิมพะ และรวงทอง เท่าที่รวบรวมได้ จำแนกตามประเภทของงานเขียนและจำแนกย่อยตามแหล่งที่มาของงานเขียน¹ ได้ดังนี้

1. เรื่องสั้น

ก. จากหนังสือ

หนังสือรวมเรื่องสั้น เกียรติยศของนักเขียนสตรีผู้ยิ่งใหญ่ (2513)

ข้ามขอบฟ้า

พุ่มนี้ในสวรรค์

พรพิณาศ

สำหรับความรัก และด้วยความรัก

เพื่อเธอเท่านั้น

จิตต์จำลอง

ฉากเข้าครู่

ชั่วโมงทมิฬ

ปารีชาติชีวิต

มือเสือ

สู่ไศลเทียร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹งานเขียนบางเรื่องจึงมีซ้ำ เนื่องจากตีพิมพ์ครั้งแรกในวารสาร และตีพิมพ์ครั้งที่สองเมื่อนำมารวมเล่ม และการรวมเล่มนั้นอาจมีหลายวาระ เมื่อพิมพ์เป็นเล่มเล็กก็อาจมีการนำเล่มเล็กมารวมเป็นเล่มใหญ่อีกครั้ง เรื่องซ้ำจะใช้เครื่องหมาย * แสดงไว้หน้าเรื่องทีกล่าวซ้ำเป็นครั้งที่ 2

ปัญหาหัวใจ
 ชีวิตนี้ เป็นของฉัน
 มือที่สร้างบ้าน
 ชายคนที่สาม
 เสียง เคาะครั้งที่สาม
 จุดจบวานนี้
 คุณพ่อไม่พูด
 หนูจำ
 ทางผ่าน
 ฉัน เป็นสุข

หนังสือ จำเลยลับ (2514)

จำเลยลับ
 แสงอรุณ
 ดาววิ
 ฉันจะบอกเธอ
 ตลอดกาล
 ดาว เค้นฟ้า
 ปาฏิหาริย์แห่งโชค
 เบื้องหลังรถด่วน
 ชั่วโมงไม่รัก
 ฉันตาย
 ชีวิตวันร้อน
 ความรัก เลหลัง
 กากิกลับมาชาติ
 กลิ่นกล้วยไม้
 อรุณส่อง

ทางแพ่ง

จันทร์ลอย

ทางสุดท้าย

ข. จากวารสาร

วารสารสยามสมัย (รายสัปดาห์) (2492-2500)

ชอยสวนมะพร้าว (2492)

หญิงชั่วคือฉันทน์ (2492)

ตราขายเท่าเธอสลาย (2492)

จากหัวใจ (2492) (ข้อมูลไม่สมบูรณ์)

*กาถกกลับชาติ (2492)

*ปาริชาติชีวิต (2493)

*ความรักเลหลัง (2495)

คอยด้วย (2495)

มดที่ตองถอน (2495)

ไวน์สวรรค์ (2496)

*คุณปู่เป็นกวี (2496)

*คุณพ่อไม่พูด (2496)

*ทางผ่าน (2496)

ชายคนที่สาม (2496)

มทจบจากห้องแถว (2496)

น่านน้ำตม (2497)

รังรองแลเห็น (2498)

สี่เลือดเรวดี (2498)

สวรรค์ในความโง่ (2498)

ถนนเงือกน้อย (2499)

กรณีนายผู้หญิง (2499)

วารสาร ประชามิตร - สุภาพบุรุษ (รายสัปดาห์) (2485 - 2489) และ ประชามิตร
(รายทศ) (2490)

ปางเปรต (2485)

แฟล (2489)

เขาคะแดง (2489) (ข้อมูลไม่สมบูรณ์)

*จันทร์ลอย (2490)

*ทางสุดท้าย (2490)

ผู้หญิงคนนั้นร้องไห้ (2490)

วารสาร พิมพ์ไทย (รายเดือน) (2492 - 2494)

ฤดูร้อนเรียกหา (2492)

กัลยาณกโทษ (2492)

*พรพิณาศ (2492)

*ฉากเข้าตรู่ (2492)

ผู้เป็นอิสระ (2492)

หัวใจจุดเพลิง (2492)

เทาตินั่งอยู่ (2493)

อย่าร้อง...ลูกเอ๋ย! (2493)

สวรรค์คอยได้ (2493)

ความฝันต้นฤดูหนาว (2494)

ผู้ชายคนเดียว (2494)

หลับเถิดที่รัก (2494)

ยอดปรารถนา (2494)

เจ้าหัวใจ (2494)

ด่านคนองม้า (2494) (ข้อมูลไม่สมบูรณ์)

หมอกเหมันต์ (2494)

อีกวันหนึ่ง (2494)

วารสาร โบว์แดง (รายเดือน/รายทศ/รายบักซ์) (2489-2492)

คืนของฉันทน์ (2489)

ขมุ เมืองเลน (2490)

เสือเสียใจ (2490)

สวรรค์หาย (2490)

หัวใจเจ็ดดวง (2490)

ฟรุ้งนี่ยังนาน (2490)

พิณทิพย์ทำไฟ (2491)

กลีบพกา (2491)

ราคาความคิด (2491)

*จิตต์จำลอง (2492)

งเงา (2492)

พวงทองเถาที่รั้วบ้าน (2492)

วัลลิกรเกิดใหม่ (2492)

หลังภาพแผ่นนั้น (2492)

วารสาร รุ่งอรุณ (รายสัปดาห์) (2489 - 2490)

หลุมสหายร้าย (2489)

ข้อพุทธชาด (2489)

สนามใน (2490)

วารสาร เริงรมย์ (รายเดือน/รายสัปดาห์) (2490 - 2492)

แจ้งความพณะฯ ท่าน (2492)

จำได้ดังนี้ (2492)

*ข้าวโมงทมิฬ (2492)

*หนูจำ (2492)

- วารสาร สถาปนุรชอับกระเป่า (2492)
 ชั่วนี้และชั่วคราว (2492)
- วารสาร กุศลตรี รายสัปดาห์ (2496 - 2497)
 หึงน้อยนำสมัย (2496)
- วารสาร เกียรติศักดิ์ รายบักษ์ (2496 - 2497)
 หนูแล้วข้ามโขง (2496)
- วารสาร เตลิเมลวันจันทร์ (รายสัปดาห์) (2493 - 2497)
 เสียกระบิขิบ พ2495)
 ทาดทาย (2495)
 ม้าควม (2495)
- วารสาร เพลินจิตต์ (รายเดือน) (2492 - 2497)
 เธอที่รัก (2495)
 เสียงไฟกระบิขิบ (2496)
 ก. ข. ความรัก (2496)
 ชั่วชีวิตนี้ (2496)
- วารสาร แถบทอง (รายเดือน) (2492)
 โดยพระราชเสาวนีย์ (2492)
 เดือนเย็น (2492)
- วารสาร แสนสุข (รายสัปดาห์) (2494 - 2496)
 กลองถูระชา (2494)
 เมื่อฝนตก (2496)
 หึงไสตสารภาพ (2496)
 วันแสนสุข (2496)

รวมเรื่องสั้นที่มีข้อมูลสมบูรณ์ทั้งสิ้น 104 เรื่อง

2. นวนิยายก. จากหนังสือ

บนทลุมศพวาณิชฐี (2514)

ข. จากวารสาร

วารสาร สยามสมัย

*เรลิต - บนทลุมศพวาณิชฐี (2494 - 2495)

วารสาร ประชามิตรสุภาพบุรุษ (2485) ประชามิตร (รายทศ) (2490)

เดือนดวงใหม่ (2485 ?) (ข้อมูลไม่สมบูรณ์)

*เรลิต (2490)

วารสาร โบว์แดง (2492 - 2492)

สุดสายรุ้ง (2492)

วารสาร เพลินจิตต์ (รายเดือน) (2492 - 2497)

วิมานเมฆ (2496) (ข้อมูลไม่สมบูรณ์)

รวมนวนิยายที่มีข้อมูลสมบูรณ์ทั้งสิ้น 2 เรื่อง

3. บทร้อยกรอง

มีปรากฏในวารสารดังต่อไปนี้

วารสาร ประชามิตร - สุภาพบุรุษ (2485) และ ประชามิตร (รายทศ) 2489 - 2490)

น้ำตา (2485)

คณิงทนาว (2485)

จามจรีร้องไห้ (2490)

ตำนานรัก-ลำอิ่ง (2490)

วารสาร พิมพ์ไทย (2492 - 2494)

เสียงแผ้วไผ่กระซิบ.... ! (2492)

รวมบทร้อยกรองทั้งสิ้น 5 บท

4. สารคดี

วารสารประชามิตร - สภาพบุรุษ (2485)

สารคดีชีวิตเรื่องของท่าน

แหล่งที่มาของข้อมูล : หอสมุดแห่งชาติ

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่ง มีผลงานบางเรื่องของ .ร.จันทพิมพะ ได้รับการอ้างอิง แต่ไม่อาจสืบค้นข้อมูลได้เลย

ได้แก่

- วิมานมิต
- ลาอีกแล้ว
- จุฬีพระบาท
- ดาวตก
- คดีแดง
- ตั้งแต่นี้ต่อไป
- คนชายฝัน
- โอกาสสุดท้าย
- ร้อยชีวิต
- คลื่นไต้หน้า
- นายพรานผู้นั้น
- ไครแคร์
- คุณแม่มีผิว
- เต่าตาย
- โทษานูโทษ
- 24 ชั่วโมง เป็นของฉัน
- ฤๅญแจใจ
- สีแพร
- เทวธรรม
- ม่านดอกไม้

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพรธาดา ฅ ล่าพูน เกิดเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2503 ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง สาขาวิชาภาษาไทย จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อที่ บัณฑิตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526 ในระหว่างศึกษาได้รับทุน "ผู้ช่วยสอน/วิจัย" เมื่อปีการศึกษา 2526 - 2527.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย